Статистичко истражување за површините и насадите на крајот на пролетната сеидба за индивидуалниот сектор

ЗШР_ЗЕ.22Б_А_МК_2021_1

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	**Контакт**
1.1	**Организација/ институција за контакт**

Државен завод за статистика

1.2	**Организациска единица за контакт**

Одделение за земјоделство, шумарство, лов и риболов и регистар на земјоделски стопанства

1.3	**Лице за контакт**

Слободан Прчковски

1.4	**Звање на лицето за контакт**

Советник

1.5	**Поштенска адреса**

ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија

1.6	**Електронска адреса**

slobodan.prckovski@stat.gov.mk

1.7	**Телефонски број**

00389 2 3295649

1.8	**Факс**

00389 2 3111336

2	**Ажурирање метаподатоци**
2.1	**Последна потврда на метаподатоците**

08/11/2022

2.2	**Последна објава на метаподатоците**

08/11/2022

2.3	**Последно ажурирање на метаподатоците**

08/11/2022

3 Статистичка презентација

3.1 Опис на податоците

Податоци за површини под посеви, вкупни површини под ораници, обработливи површини, меѓупосеви и подпосеви, површини под овошје и лозја, број на овошки по видови, број на пенушки винова лоза, површини под ливади, пасишта, незасеани површини, земјоделски површини, шуми и неплодно земјиште.

3.2 Систем на класификации

Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2 ,
Номенклатура на земјоделски производи, производи од шумарството, ловот и риболовот и услуги поврзани со нив (НЗШРУ),
Номенклатура на територијални единици за статистика - НТЕС, 2013.

3.3 Опфат на сектор/и

Сектор А-Земјоделство, шумарство и рибарство, групи:

01.1-Одгледување на едногодишни насади и посеви,

01.2-Одгледување на повеќегодишни насади и посеви и

01.3-Одгледување на саден материјал.

3.4 Статистички концепти и дефиниции

Ораници и бавчи се површини што редовно се обработуваат и на кои постојано, по одреден ред (плодоред), се сеат посеви. Ораници се површините кои во текот на една или повеќе години, од која било причина, не биле обработувани (необработени ораници) или биле оставени за одмор (угари, прелози, парлози и сл.). Во ораници влегуваат и површините на кои се наоѓаат овошни и лозови расадници, хмељ, површини под цвеќе и врби на ораниците.
Овоштарници се површини на кои се одгледуваат овошни дрвца во непрекината низа, за производството на овошје. Костените не се вбројуваат во овоштарници. Бадемите, оревите и лешниците на шумско земјиште, не се сметаат за овоштарници.
Лозја се површини на кои се одгледуваат пенушки винова лоза во непрекината низа, за производство на грозје.
Збирот на ораниците, лозјата, овоштарниците и ливадите претставува обработлива површина.
Ливади се површини со трева подолг временски период и влегуваат во плодоред. Се користат за испасување, косење за сено или силажа.
Пасишта се површини со нископриносна трева и кои не влегуваат во плодоред. Најчесто се користат за испасување.
Рибници се површини на кои се наоѓаат природни или изградени одгледувалишта за риби.
Трски и бари се мочурливи земјишта најчесто покрај реките, обраснати со треви и разни барски растенија.
Шумски површини се сите површини обраснати со шуми, грмушки и макии. Во шумските површини влегуваат и шумските расадници, живиот песок, солените почви, голините, карстот и неплодните површини што се во рамките на шумите.
Неплодни површини се површините под згради, дворови, патишта, каменоломи, песочишта, необрасното или голо земјиште и слично.

3.5	**Статистичка единица**

Индивидуални земјоделски стопанства.

3.6	**Статистичка популација**

Индивидуални земјоделски стопанства, кои припаѓаат на секторот А, групите 01.1, 01.2 и 01.3 од НКД Рев. 2.

3.7	**Референтна област**

Општини

3.8	**Временска покриеност**

Од 1962 година наваму.

3.9	**Базен период**

не е применливо

4	**Единица на мерење**

Хектари (ха),

Број.

5	**Референтен период**

Година (состојба на 01.06)

6 Институционален мандат

6.1 Законски акти и други договори

Национална законска регулатива: Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија" бр. 54/1997, 21/2007, 51/2011, 104/2013 , 42/2014, 192/2015, 27/16, 83/18, 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр.31/20) и

Програма за статистички истражувања 2018-2022 („Службен весник на РМ" бр.22/18,224/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр.18/20 и 300/20)

Меѓународна регулатива: Регулатива бр. 543/2009 на Европскиот Парламент и Советот на Европа.

6.2 Споделување на податоци

Податоците се доставуваат преку eDAMIS до Евростат.

7 Доверливост

7.1 Доверливост - политика

1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со **Законот за државна статистика** .
2. Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во **Политиката за статистичка доверливост** .

7.2 Доверливост - третирање на податоците

Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика и Политиката за доверливост , индивидуалните податоци не се објавуваат. Но, доколку се обезбедува пристап до микроподатоци од соодветното истражување, тогаш треба да се наведат методите кои се користат за спречување на разоткривање на податоците.

8 Политика за објавување

8.1 Календар на објавување

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, koj се ажурира квартално.

8.2 Пристап до Календарот на објавување

Календар на објавување

8.3 Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија " на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

9	Фреквенција на дисеминација

Годишна.

10	Достапност и јасност

Во согласност со Стратегијата за дисеминација, Соопштенијата се објавуваат (да се наведе периодиката: месечно, квартално) и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето:„Соопштенија“

https://www.stat.gov.mk/Dokumenti/strategii/StrategijaDiseminacija2014-2016mak.pdf

10.1	Соопштенија

Годишно соопштение: „ Земјоделски површини и растително производство, 2021 година “.

10.2	Публикации

Не е применливо.

10.3	Онлајн база на податоци

МАКСтат база на податоци - Растително производство .

Број на прегледи на податочните табели од МАКСтат = 148.

10.4	Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со **Законот за државна статистика** (член 41, 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „ **Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели** “.

10.5	Друго

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби. Податоците се доставуваат и до ЕУРОСТАТ преку системот еДамис.

10.6	Документација за методологијата

Методолошки материјал „Земјоделство-растително производство“, 1998.

10.7	Документација за квалитетот

Извештај за квалитет од ДЗС, број на прегледи на метаподатоци = 27.

Извештај за квалитет од ДЗС се доставува и во Евростат

https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/apro_cp_esqrscn_mk.htm

11	Управување со квалитет

11.1	Обезбедување на квалитетот

Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assusrance Framework). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в.

11.2	**Оценка на квалитетот**

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнос процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.

12	**Релевантност**

12.1	**Потреби на корисниците**

Домашни корисници на податоци од областа на растителното производство се Владата на РМ, бизнис заедницата, невладини организации, факултети и научно истражувачки институции, здруженија и асоцијации на земјоделски производители, медиуми, студенти и други физички и правни лица. Исто така, податоците ги користат и меѓународните организации.
Податоците за земјоделските и засеаните површини се показатели за состојбата со земјоделските површини, соодносот на посевите и искористеноста на земјоделските површини и со кои се врши анализа на состојбите, планирање и инвестиции со цел подобрување на растителното производство како основна гранка за исхрана на населението.

12.2	**Задоволство на корисниците**

Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.

12.3	**Комплетност**

Комплетност на податоците на национално ниво = 100%.
Комплетност на податоците за Евростат = 100%.

13	**Точност и веродостојност**

13.1	**Севкупна точност**

Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.

13.2	**Примерочни грешки**

Не е применливо.

13.3	**Непримерочни грешки**

Не е применливо, статистичкото истражување е со целосен опфат.

14 Навременост и точност

14.1 Навременост

Временска разлика до дефинитивните резултати: Т+90 денови.

14.2 Точност

Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост.

15 Кохерентност и споредливост

15.1 Географска споредливост

Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално ниво и на ниво на региони. Во однос на географската споредливост со останатите европски земји, исто така е обезбедена споредливост бидејќи податоците се прибираат во согласност со европските регулативи.

15.2 Временска споредливост

Временска серија на национално ниво од 1962 година и нема прекин на временската серија. Бројот на референтни периоди во временската серија од последниот прекин е 59 години.

15.3 Меѓудоменска кохерентност

Направени се споредби на податоците на макро ниво со податоците од „Структурното истражување за земјоделските стопанства' (СИЗС.1) и „Месечниот извештај за продажба на земјоделски производи' (ЗЕ.ТРГ.33). Податоците се кохерентни.

15.4 Внатрешна кохерентност

Внатрешна кохерентност на податоците е обезбедена.

16 Трошок и оптовареност

не се пресметува.

17 Ревизија на податоците

17.1 Политика за ревизија на податоците

Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС .

17.2 Практика за ревизија на податоците

Не е применливо.

18 Статистичка обработка

18.1 Извори на податоци

Истражувањето за површините и насадите на крајот на пролетната сеидба за индивидуалниот сектор се спроведува со целосен опфат со метод на процена. За потребите на растителното производство, на територијата на Република Северна Македонија постојат околу 1770 проценбени подрачја при што се опфатени сите земјоделски површини и производство во индивидуалниот сектор.

18.2	**Фреквенција на прибирање податоци**

Годишно.

18.3	**Прибирање на податоците**

Податоците за земјоделските површини и засеаните посеви се прибираат со целосен опфат со метод на процена. Проценителите ги проценуваат земјоделските површини и засеаните посеви во проценбените подрачја, податоците ги пополнуваат во статистичкиот прашалник "Извештај за површините и насадите на крајот на пролетната сеидба" (ЗЕ.22Б) во печатена форма, ги испраќаат до Регионалните одделенија за статистика, а Регионалните одделенија за статистика подготвуваат сумирани податоци на ниво на општини кои ги доставуваат по пошта во печатена форма до ДЗС.

18.4	**Проверка на податоците**

Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. За отстапувањата се контактираат давателите на податоци.

18.5	**Компилирање податоци**

Едитирање: Пристигнатите податоци од Регионалните одделенија за статистика, по проверката и евентуалната корекција во консултација со РОС и проценителите, се внесуваат на електронски медиум, преку апликација со вградени on-line контроли.
Импутација на единици = 0%.
Импутација на белези = Не е применливо.

18.6	**Прилагодување**

Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија со податоци.

19	**Коментар**

A.1	**Анекси**